

Дичок Таїсія Петрівна

Здобувач кафедри корекційної педагогіки і психології

факультету дошкільної та корекційної освіти

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ЕСТЕТОТЕРАПІЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ У ВИХОВАННІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

Важливою складовою суспільного розвитку, умовою та основою стабільності й процвітання суспільства є фізичне та духовно-психологічне здоров'я населення, зокрема найперспективнішої його частини – дітей. У цьому контексті не можна недооцінювати важливого значення краси і гармонії, тобто естетичних якостей організації життя й побуту людей. Здатність мистецтва, краси викликати емоції переважно позитивного характеру і стає основою для естетотерапії, коли ці емоції викликаються навмисно, з метою упорядкування та регуляції психічного тону. Отже, естетотерапія – це своєрідне лікування дитячої душі через її чуттєву сферу.[3, с 6]

Видатні філософи-гуманісти, педагоги та психологи, які будували свої теорії розвитку людської особистості(Г. Ващенко, Я. Коменський, Я. Корчак, А. Макаренко, А. Маслоу, М. Монтесорі, Й. Песталоцці, К Роджерс, С. Русова, В. Сухомлинський, К. Ушинський та інші) вбачали індивідуально-творчий потенціал кожної людини у таких двох потужних чинниках як духовність та естетизація світосприйняття.

Н. Киященко зазначала, що людина здорова й повноцінна, доки у порядку знаходиться її внутрішній світ, доки вона в злагоді із собою, доки існує стійка й справедлива ієрархія цінностей у її розумінні світу. Споглядання, переживання краси і гармонії призводить до гармонії й усі рухи душі, упорядковує й гармонізує сприймання світу. Краса врівноважує чуттєве й раціональне, створює для душі нову якість порядку.[2, с. 34]

Головною метою естетотерапії є формування ключових компетенцій підростаючого покоління за допомогою естетотерапевтичних засобів, оскільки

саме набуття життєво важливих компетентностей може допомогти людині орієнтуватися в сучасному суспільстві, сприяє формуванню бачення сучасної картини соціально-педагогічної діяльності та здатності швидко реагувати на запити часу.[1,с. 106]

Наведемо повне визначення естетотерапії в її психолого-педагогічному тлумаченні:

Естетотерапія – це комплексне психолого-педагогічне поняття, що поєднує дві складові: «естетичне» (від. грецьк. *aisthetikos* – чуттєвий) та «терапія» (від. грецьк. *theraptia* - лікування).

Естетотерапія– це цілеспрямований стабілізуючий вплив на емоційно-чуттєву сферу людини з метою створення для неї психологічного комфорту та розкриття творчого потенціалу особистості.[3, с. 29]

Можна повноправно вважати естетотерапію інтегративною психолого-педагогічною наукою котра забезпечує сучасну молодь такими естетично-комфортними умовами її соціального, особистісно-духовного та освітнього зростання, за яких у «її спілкуванні з іншими, з культурою та мистецтвом, людина ефективно оволодіватиме особистісним мистецтвом благодійного розпредмечування світу ,у тому числі власного світу ... результатом якого є ... людина як творець та творіння культури [2, с. 54]

Необхідність впровадження такого аспекту роботи в педагогічну діяльність викликана загальним культурним занепадом, який вчені пов'язують з деструктивною за своїм характером філософією та естетикою часів другої половини ХХ століття. Цій течії притаманне досить примітивна та бездуховна інтерпретація людської чуттєвості, що, за словами Ж. Ліотаром, має бути спонтанною, інстинктивною, розкутою, тобто ніяким чином не зумовленою всім попереднім культурним розвитком до збільшення в ній людяності.

Телебачення, відео, комп'ютерні ігри та інтернет поруч іншими шкідливими діями гальмують розвиток дитячої фантазії та уяви, призводять до «сліпого»повторювання, псуують природний перебіг процесу формування духовного та душевного у структурі особистості. Сьогоднішні ЗМІ переповнені

примітивізмом, насильством, агресією все менша увага приділяється таким поняттям як добро, мужність, сила духу, порядність, моральність тощо. Це не повний перелік негативних чинників навколишнього середовища, що сприяють викривленню людської суті, знищення багатогранності людської особистості, штучне наповнення, перенавантаження нехарактерним для дитячого віку інформаційними, розважальними, не педагогічними засобами. Таким чином відбувається обман людської свідомості. Мільйони дітей розраховуються за це в подальшому відчуттям безглуздя людського буття, відчуженістю від реальності.

Єдиний шлях перешкодити такому розвитку подій – це поступовий гармонійний розвиток душевних здібностей дитини. Нові освітні цілі і завдання та новий зміст всіх ланок освіти вимагають використання нових педагогічних технологій навчання, методичних прийомів організації навчально-виховного процесу, які б ґрунтувалися на сучасних досягненнях психолого-педагогічної науки та творчій і свідомій діяльності педагога, розвитку його творчого потенціалу та рівня науково-методичної підготовки.

Естетотерапія як найкраще підходить для виховання підростаючого покоління тому, що через свою зорієнтованість на емоційно-чуттєвий потенціал людської особистості, стає потужним засобом реалізації педагогічних завдань збереження та розвитку природної творчої сутності людини. Методи та засоби естетотерапії ефективні, економічні та лояльні по відношенню до молоді в порівнянні з іншими методами виховного впливу. Вони дають молоді можливість набути досвіду практичного використання різних методик естетотерапії; інтегрувати можливості естетотерапії в повсякденній діяльності; розвинути здатність реалізації творчого підходу до вирішення різних життєвих завдань; активізувати власний творчий потенціал.

Отже, використання естетотерапевтичної педагогічної діяльності є вкрай важливою умовою виховання підростаючого покоління. Вкрай необхідно, щоб молодь у процесі навчання та в самому житті не тільки “вживали” мистецтво, а й освоювали його, а також могли й хотіли б взяти участь у його відтворенні в можливих для їхнього віку формах.

Література

1. Бурно М. Е. Терапия творческим самовыражением / М. Е.Бурно. – М.: Медицина, 1989. – 304с.
2. Киященко Н. И. Современные концепции эстетического воспитания:(Теория и практика) / Н. И. Киященко.— М., РАН. Ин-т философии;1998. – 302 с.
3. Федій О. А. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О. А. Федій. – К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. – 304 с.